

LÄRARHANDLEDNING TILL FÖRESTÄLLNINGEN
RÄDSLOVERKET

med Långsjö Teater
för åk 4-6

Foto: David Winnerstam

Långsjö
Teater

www.langsjoteater.se kontakt@langsjoteater.se

Innehåll

- Om föreställningen
- Introduktion till handledningen
- Övningar före föreställningen
- Övningar efter föreställningen
- Fler övningar och teman att knyta an till
- Kopplingar till Lgr22

Om föreställningen

RÄDSLOVERKET

- En humoristisk föreställning som komposterar våra största rädslor

Välkommen på ett interaktivt studiebesök till Rädslverket!

Bossa, Bågart och Bronko är kompostmästare. De jobbar med rädsloverkets stora kompost där människornas rädslor bearbetas och övervinns till ny näring och energi. Med beatbox, loopmaskiner och vaggstång håller de den vibrerande komposten i rätt stämning. Men när rädslöflödet till komposten ökar okontrollerat vet ingen av dem vad som kan hända... Nu gäller det att behålla lugnet!

Med musik, mask, ljuseffekter och mycket humor tar denna föreställning 10-12-åringars rädslor på allvar. Den utforskar hur vi kan möta våra rädslor oavsett om det handlar om zombies, gruppträck, klimathot eller krig.

Kom rädsla! Kom oro! Kompost!

Längd: 40 min

Målgrupp: åk 4-6

Mer info: [RÄDSLOVERKET](#)

Föreställningen bygger på workshoparbete kring rädslor med målgruppen barn 10-12 år.

Foto: David Winnerstam

Introduktion till handledningen

Syfte

Handledningen syftar till att fungera som ett stöd för dig som lärare att arbeta fördjupande kring föreställningen tillsammans med eleverna. En bärande tanke med handledningen är att ge verktyg för att i lagom dos utmana eleverna att både samarbeta och våga ta plats som individer i gruppen. Att uppmuntra dem att uttrycka sina tankar, känslor och upplevelser av föreställningen inför de andra i gruppen. Detta för att stärka både självkänsla och en bra gruppdynamik.

Tips! Kika gärna i **“Att öppna nya världar”** - en handledning från

Riksteatern om att gå och se scenkonst med barn. Sidorna 14-18 handlar om att gå på teater med elever från 7-13 år.

Handledningens innehåll

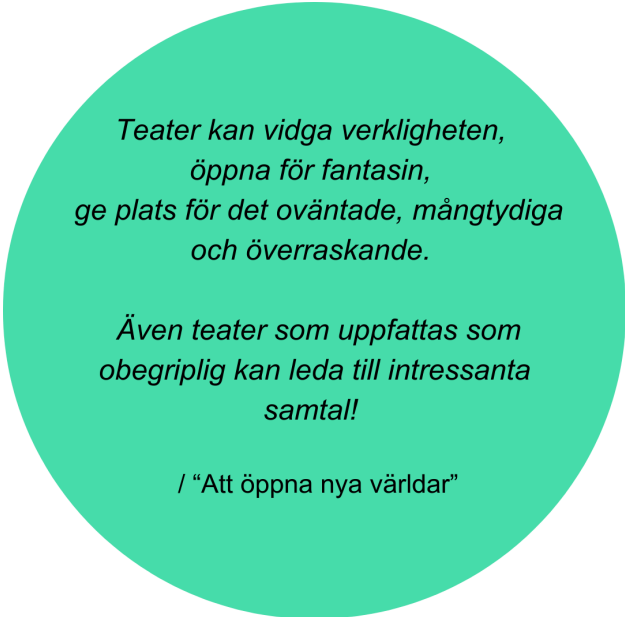
Handledningen innehåller förslag på övningar som knyter an till föreställningens tematik och till elevernas upplevelser av den. Låt dig inspireras och använd övningarna på det sätt som passar bäst för dina elever. I slutet av handledningen finns en förteckning över kopplingar till läroplanen (Lgr22).

Pedagogik

Den pedagogiska tanken bakom handledningen bygger på idén om att uppleva först och reflektera sen och att våra idéer formas och omformas genom erfarenheter vi gör, där både kropp och tanke är involverade.

Din roll under teaterbesöket

Du som lärare är viktig för att eleverna ska få en bra upplevelse av föreställningen. Du kan bidra genom att vara en trygg punkt i rummet för dina elever. En bra sak att känna till är att barn och unga som ser teater ofta reagerar med att låta och prata och kanske är det också svårt att sitta helt stilla under en föreställning. Detta är normalt och något som skådespelarna är förberedda på och oftast kan hantera själva. Du behöver alltså inte tysta elever som pratar eller låter en del, annat än om du gör en bedömning att situationen är ohållbar för eleven eller för den övriga gruppen. Du känner dina elever och vet bäst hur du bemöter den/de elever det då gäller.

*Teater kan vidga verkligheten,
öppna för fantasin,
ge plats för det oväntade, mångtydiga
och överraskande.*

*Även teater som uppfattas som
obegriplig kan leda till intressanta
samtal!*

/ “Att öppna nya världar”

Övning före föreställningen

FÖRVÄNTNINGAR

Berätta för eleverna att ni ska gå på studiebesök till något som heter "Rädsloverket". Låtsas gärna som att det är ett riktigt studiebesök.

Visa sedan en videotrailer med en hälsning från karaktärerna i föreställningen.

Videolänk här: <https://youtu.be/tNPjNFRWwml>

Efteråt kan du avslöja att det är en teaterföreställning ni ska se. Låt eleverna prata tre och tre en stund. Vad får de för fantasier om vad föreställningen kommer att innehålla? Vad tror de ska hända på Rädsloverket? Låt sedan en grupp i taget berätta om sina förväntningar. Det finns inga rätt eller fel här.

Skriv eventuellt ner förväntningarna på tavlan i klassrummet. Dessa kan ni sedan återvända till i efterhand. Blev det som ni hade förväntat er? Vad blev som ni trodde och vad blev annorlunda? Här finns heller inga rätt eller fel.

Ta gärna mer inspiration från "Att öppna nya världar" på sidan 24-27 kring hur man kan tala med eleverna inför ett teaterbesök och vad du som lärare kan ha med dig inför besöket.

Foto: David Winnerstam

Övningar efter föreställningen

VAD MINNS NI?

Obs! Övningarna nedan handlar inte om att eleverna ska bli "förhörda" eller betygsätta föreställningen utan om att tillsammans få reflektera över och bearbeta vad de varit med om.

- 1. Runda** - Sitt eller stå i en ring så alla ser varandra. Skicka runt ett talarföremål (t.ex. en penna) och be en i taget berätta något de minns från föreställningen. Det kan vara någon händelse, en känsla de fick, en karaktär, någon rekvisita, rörelser, scenografi, bilder, ljud eller ljus de minns osv.
- 2. Rörelseminne** - Be eleverna koka ner varsitt minne från föreställningen till ett ord och be dem lägga till ett ljud eller en rörelse till sitt ord, som övriga i gruppen härmar. Sätt sedan ihop allas rörelser till en liten rörelsesekvens, som en koreografisk tolkning av er gemensamma upplevelse av föreställningen.
- 3. Stafettbilder** - Låt eleverna göra bilder av minnen från föreställningen, genom att i grupper om tre-fyra elever låta varje elev rita ett minne på varsitt papper. Därefter skickar de sin teckning vidare till nästa person i gruppen som får vidareutveckla bilden genom att lägga till något mer som hängde samman med minnet, eller något nytt som den personen associerar till föreställningen och bilden den fått. Därefter skickas bilden vidare till ytterligare en person som får rita vidare på bilden. Slutligen får alla tillbaka sin "egen" bild och titta på hur den blev efter att de andra ritat vidare på bilden.
Samtala i helgrupp om de olika bilderna och minnena från föreställningen.
Om ni vill kan ni också återknyta till elevernas förväntningar, om ni gjort övningen FÖRVÄNTNINGAR inför föreställningen.
Övningen kan också bli ett sätt att prata om och reflektera kring vad vi människor som lever nu är rädda för, kontra vad man kanske var rädd för förr i tiden, vad människor i olika åldrar eller med olika bakgrund kanske är rädda för, eller vad människor på andra platser i världen kanske är rädda för.
- 4. Rädslodetektiver** - Dela in eleverna i smågrupper. Låt de prata om föreställningen och be dem leta i minnet efter olika rädslor som kom fram i föreställningen. Be dem sen välja ut en av dessa rädslor som de tycker är särskilt intressant eller viktig. I helklass får sen en grupp i taget berätta om den rädsla de valt ut i sin grupp. Kolla av om fler grupper pratat om den eller en liknande rädsla och be dem berätta om varför de valde just den rädslan. Skriv upp rädslan på tavlan i klassrummet. Gå vidare till nästa grupp och samla in en till rädsla. Fortsätt tills alla grupperns utvalda rädslor skrivits upp på tavlan.
Reflektera över rädslor och hur vi kan känna dem i våra kroppar och hur de påverkar oss i våra liv.
Varför har vi rädslor?
När kan de vara bra att ha och när blir de något som mest känns jobbigt?
Varför kan det vara svårt att berätta för andra om rädslor man har?
Låt eleverna gestalta rädslorna i någon form?
Skriva, rita, använd rörelser?

RÄDSLOKARTAN

Låt eleverna frivilligt och anonymt skriva ner rädslor de själva har på lappar. Kanske har de rädslor som ni inte pratat om hittills, eller så känner de igen sig i någon av rädslorna från föreställningen.

De får i förväg veta att det de skriver anonymt på lappen kommer du att skriva rent på ett stort papper med allas rädslor som du som lärare färdigställer efteråt. Det blir en gemensam rädslokarta som ni kan sätta upp på väggen i klassrummet till exempel.

Vill man inte att ens rädsla ska komma med på den gemensamma rädslokartan kan man välja att skriva lappen och behålla den för sig själv. Man kan lämna in flera lappar med olika rädslor. Om ni vill kan ni även göra övningen nedan.

Foto: David Winnerstam

FRÅN RÄDSLÅ TILL TRYGGHET

Stå i en ring i klassrummet. Lägg er rädslokarta i mitten av ringen. Låt eleverna fundera en stund över vad de tror att rädslorna på kartan har behov av för att kunna förvandlas till mera lugn och trygghet igen. Låt de sedan "poppa" olika ord in i ringen, den som vill säger något, den som inte vill behöver inte säga något. Avsluta genom att hålla varandras händer en stund i tystnad, eller något annat som känns bra som avslutning.

SKICKA BREV TILL RÄDSLOVERKET

Långsjö Teater tar gärna emot brev om eleverna skrivit om sina egna rädslor, eller om sina upplevelser av föreställningen, frågor eller andra tankar!

[Fyll i formuläret här.](#)

eller maila: kontakt@langsjoteater.se

Fler övningar och teman att knyta an till

MUSIK SOM TRÖST

I föreställningen skickar Bronko in musik till rädslorna i komposten, för att rädslorna ska kunna tröstas och förvandlas till ny energi och näring.

Låt eleverna fundera över om det finns musik som har tröstat dem i sina egna liv?

Kanske kan ni skapa en gemensam Spotify-lista med låtar som eleverna får välja ut?

Finns det andra konstnärliga uttrycksmedel som kan ge tröst när man känner oro? Tv-serier, böcker, filmer osv? Låt eleverna dela med sig av tröst-tips i någon form?

Foto: David Winnerstam

KOMPOSTEN SOM PLATS FÖR FÖRÄNDRING

Ta reda på mer om hur en vanlig kompost fungerar:

- Hur förvandlas matavfall till ny jord i en kompost?
- Vilken temperatur behöver matavfallet i komposten?
- Vad behöver finnas inne i komposten för att kunna förvandla matavfallet till ny jord?
- Vad kan man *inte* lägga i en kompost?

Om matavfallet istället vore olika rädslor:

- Hur förvandlas rädslor till ny energi och trygghet?
- Vilken "temperatur" behöver en rädsla?

- Vad behövs för att rädslan ska kunna förvandlas och bli trygg?
- Vad behövs *inte* om rädslan ska kunna förvandlas och bli trygg?

Fundera vidare:

Vilka platser eller sammanhang har du upplevt i ditt liv där du känner dig trygg?

Låt eleverna samtala, måla, skriva på temat utifrån deras egen nyfikenhet och intresse kring temat.

SAMARBETA MED ELEVHÄLSOTEAMET

Kan du samarbeta med skolans kurator och/eller skolsköterska och be dem hålla i ett samtal med eleverna kring vart man kan vända sig om man har rädslor som man är rädd att berätta om eller inte vet var man ska göra av?

Kanske kan kuratorn vara med och se föreställningen och medverka under någon av övningarna i handledningen?

SAMARBETA MED FRITIDSHEMMET

Involvera gärna fritidspedagogerna på skolan i efterarbetet. Kan de följa med och se föreställningen med eleverna och sedan följa upp upplevelsen med någon av övningarna i handledningen under fritidstid?

Kanske kan de även hitta fler sätt att jobba tematiskt med rädslor genom drama och andra uttrycksmedel?

Foto: David Winnerstam

Kopplingar till läroplanen och barnkonventionen

Nedan hittar du citat och kopplingar till läroplanen och barnkonventionen som teaterbesöket och för- och efterarbetet kan bidra till att uppnå.

Ur Lgr22

Skolans värdegrund och uppdrag

“Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende (...). Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra.”

“I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.”

“Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

“Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten.”

Skolans mål och riktlinjer

Eleverna:

“kan leva sig in i och förstå andra människors situation”

“kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga.”

“kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.”

Läraren ska:

“ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande”

“svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer”

“ta tillvara möjligheter till kontinuerligt samarbete om undervisningen i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet”

“Skolan ska gestalta och förmedla de värden och rättigheter som uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).”

Fritidshemmet

Eleverna ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att:

“Skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.”

Eleverna ska få:

“Tolka och samtala om olika estetiska uttryck.”

“I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande. (...) Undervisningen syftar till att främja elevernas fantasi och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetssätt. I undervisningen ska eleverna genom leken ges möjlighet att bearbeta intryck, pröva sin identitet, utveckla kreativitet samt sin förmåga att samarbeta och kommunicera.”

“Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen.”

“Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.”

Centralt innehåll:

“Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.”

“Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter.”

Kopplingar till barnkonventionen

Artikel 31 formulerar barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet. Barn har rätt till lek, vila och fritid och till kulturella och konstnärliga upplevelser.

Lycka till! Hälsar Långsjö Teater!